

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Közdíj-félé ház, II. lépcső, I. em.,
Közvetítés hétköznapokon délelőli
9-11 óra között.
Bolyai, színház-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt felekre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hiru-
téknél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérmentesen 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa; Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

78. szám.

Brassó, Csütörtök, július 14-én.

III. évfolyam 1887.

Előfizetési felhívás

BRASSÓ
harmadik évfolyamára.

Lapunk 1887. július elsejével a harmadik évfolyamra lép. Ezennel új előfizetést hirdetünk. — Edigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel: sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani, minthogy apot csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen beküldetnek.

A hazafias cél iránti tekintettel kérjük lapunk szives terjesztését.

Előfizetési árak:

Egy negyedévre (júl.—szept.) 1 frt 80 kr.

Félévre (júl.—decz.) . . . 3 " 50 "

Külföldre félévre . . . 10 frank.

Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány-küldendők a „Brassó” kiadóhivatalába. Kiváncra bármelyik mutatószámával készségesen szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezentúl sem fogunk kimélni semmi anyagi áldozatot, — csak kérjük a t. közönség b. tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A huskérés.

Az erdélyi részeken két huszárvezető alakult legújabb: az egyik Kolozsvárt, a másik Fogarason; a harmadik alakuloban van Brassóban azon alapon, melyet legelőbb lapunk pendített meg.

Kiváncos-e adót fizető mészáros polgártársaink keresetének társadalmi korlátozása, avagy nem? — Ez a kérdés merül fel legelőször.

Részünkről azt mondjuk, hogy nem kíváncos, a míg t. i. az illető mészárosok a közönség érdekeinek megsértése nélkül védik a maguk érdekeit. Abban a perczben azonban, mihielyt ettől eltérnek, a társadalomnak saját anyagi érdeke parancsolta kötelessége az egészsegtelen áramlatnak utjába állani s minden törvényesen megengedett eszközzel tiltakozni az ellen.

A verseny ipar s kereskedelem terén már-már veszélyessé válik. Az egyik igyekszik lerontani s megrontani a másikat. Ily verseny egészegetlen s ártalmára van az iparnak és kereskedelemnek. Ez szülte az egy szakmabeli termelők szövetségét. Semmi kifogásunk az ellen; sőt ellenkezőleg, örvendünk annak,

hogy termelőink egymást nem rontva, egyetértve szolgálják egyrészt a maguk, másrészt a közönség érdekeit. Ily értelemben a termelők szövetezése csak üdvös lehet, mert az addig különvált érdekeket azonosítja.

Sajnos azonban, hogy ezen szövetezetek gyakran szem elől tévesztik a méltányosságot s a verseny megszűntét a közönség kizsákmányolására használják fel. Ez esetben igenis gondoskodni kell új versenyről, vagy pedig korlátozni kell ama szövetezetek önkényes eljárását.

Ily eljárás állott be a mészárosoknál. S mintha ez a nyavalya ragadós volna, mert egy időben felütötte fejét mindenütt. Ez szülte a huszfogyasztó szövetezetet Kolozsvárt, Fogarason s ez indított minket arra, hogy felveszük ez eszmét nálunk is. A közönségnek védekeznie kell ily önkény ellen. De kötelessége a hatóságnak is gondoskodni, hogy a közönség ki ne zsákmányoltassék. A városi tanács — koronát az érdemnek — becsületesen, tisztességesen teljesítette e tekintetben kötelességét. Ő intézkedni akart, — nem rajta mult, hogy nem tehetette. E tekintetben elismerés illeti, a melyet készséggel nyilvánítunk.

Hatóságilag tehát lehetetlen lévén intézkedni, tisztán társadalmi jellegű mozgalom indult meg. E közben érkezett le a kereskedelmi miniszter 29,290./IX. a. számú határozata következő tartalommal:

1. Az ipartörvény 53. § b) pontja azon rendelkezésének, hogy a marhahus-mérés szabad gyakorlatának megszorítása esetén a husarak időnkint hatóságilag szabályozandók, amaz előrelátás szolgált alapul, hogy az illető községben korlátozott számban levő mészárosiparosok monopoliumszerű helyzetüket a közönség rovására ne használhassák fel és túlságzott árakat ne követelhesse. A mondott cél azonban csak akkor érhető el és a fogyasztó közönség csak úgy védhető meg esetleges tulkapások ellenében, ha a hatósági árszabásban megállapított husáraknál magabakot követelni a községben lévő egy mészárosnak sem engedtetik meg s az értelemben a hatóság által megszabott árak mint maximumok kötelezhetők azon mészárosokra is, kik a husmérés korlátozása előtt szerzett jogok alapján gyakorolják a mészáros ipart.

2. Az 1884. XVII. t. cz. 83. §-ában a marhahus-mérés szabad gyakorlatának korlátozására nézve felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők; ennél fogva

nem forog fölön nehézség az iránt, hogy oly községre nézve, a hol a hus ára a husmérés iparosok szövetezése folytán a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken túl felcsigázott, a fogyasztó közönség érdekében a másodfoku iparhatóság az illető község képviselő-testületének kívánságára s az első foku iparhatóság, valamint a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával az ipartörvény 53. §-ának b) pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a husarakat időnkint hatósági szabályozásnak vessen alá.

Azon kérdést illetőleg, vajjon jogosultak-e a magánfelek huszükségletüket nem lakhelyükön, hanem rendszeresen más községből szerezni be s nem képez e ezen eljárás jövedéki kihágást, s magyar királyi pénzügyminiszter ural egyetértve értesitem a közönséget, hogy a bor- és a husfogyasztási adó iránti törvények és szabályok 1884. évi összeállításának 66 §-a II. b) pontja 83. és 84. §-ai megállapítják azokat a feltételeket, melyek mellett magánfelek huszükségeiket más községekben szerezhetik be és nem engedhetők meg, hogy a husméréssel foglalkozó iparosok érdekében a husnak idegen községből való bevitele eltiltassék, ha az egészségügyi törvény és szabályok határozatai megtartatnak.

E szerint tehát joga van a hatóságnak a husarakat szabályozni s így felesleges fogyasztó egyletek alakulásával ellensúlyozni az áramlatot. — Az ügy tehát ismét a hatóság kezében van. Ne tekintse a miniszteri határozatot jog-nak, melylyel élhet, hanem kötelességnek, melyet teljesítenie kell. A brassói husarak nemcsak Brassó városára bírnak fontossággal; fontosak biz azok a megyebeli s a szomszédos megyei községek is. Azoknak oly szerződéseik vannak mészárosaikkal, hogy 2—10 krral (községenként külön) olcsóbban tartoznak a hus adni, mint a brassóiak. Ha tehát emelkednek a brassói husarak, ugyanazon arányban emelkednek azok a mi falvainkon, Fogarason, Seps-Szentgyörgyön s a többi székely városokban. Nagyon csodáljuk, hogy a kereskedelmi kamara nem tartotta feladatának ez irányban kezdeményezni.

A hatóságnak tehát kötelessége e tárgyban sürgősen intézkedni. A városi képviselő keresse meg ez iránt az alispánt, mint másodfoku iparhatóságot és semmi kétség az iránt, hogy ez intézkedni is fog.

A husarak szabályozásának kérdésével kapcsolatos az állategészségügy. Számtalan panasz merül fel az iránt, hogy nálunk vörhe-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

38 év.

A lapokból olvasom, hogy az 1849. évi július 14-én történt hegyesi ütközetben elesett honvédek emlékére e hó 17-én fogják az emlékoszlopot ünnepélyesen leleplezni.

Magam is részt vettem, mint közhuszár abban az ütközetben, mely egyike volt a legfényesebb győzelmeknek, melyeket a fiatal honvéd seregek a régi győztes császári seregek felett vívtak. Leírta ezt az ütközetet Jabab Elek „Szabadságharcunk” című műveben. A mit magáról az ütközetéről ír, a mit alább közölni fogok, arra nincs észrevételem; de a Mátyás-huszárok ártatlan történetét, mely épen ezen ütközetet megelőző napon történt, nagyon hiányosan, mondhatom tévesen közli. Megírtam én azt a huszár történetet 1870-ben Déván s meg is jelent volt a „Magyar Naptár”. 1871. évi számában, de ez épen tíz évvel előbb történt, mint a Jakab Elek említett munkájának megjelenése és nem esoda, ha Jakab Elek nem vett tudomást róla. Lássuk mit ír Jakab Elek:

„Volt nekünk Mátyás-huszároknak egy kis ártatlan történetünk, de a mely szinte szomorúvá lett. Szász N. (keresztnevét elfeledtem, társát sem tudom már ma) nevű mivelt és bátor, de katonai fegyelmet

tűrni nem tudó két közhuszár-bajtársunk tisztek iránti engedetlensége annyira ment, hogy a rögtönzött hadi törvényszék golyó általi halálra ítélte. Minket e hír levert.”

Ezen sorok írója közeli barátságban volt azzal a két huszárral, t. i. Szász Dani közvitével és Demeter Dénes káplárral, mert mindkettővel a 2-ik, vagy deési század második szakaszában szolgált. A huszár-történet ez volt.

„A leégett Magyar-Becse határán voltunk július 12-én előőrson s a szolgálatban épen a mi szakaszunk volt. Felváltás után d. u. időben, mint éhes farkasok estünk a forró bogrács tartalmának. Az ilyen éhség után az eszik hamarabb, a ki erősebb. Volt tehát tölöngés. Egy Körösi Pista nevű közhuszár nem férhetvén a bográcsba, belesuhintotta kenyérét a forró bográcsba. A szétloccsant zsiros lé Székely Józsi káplárnak arcába csapódván, ez irtózatossan felordított. A mi vitéz és feledhetlen őrnagyunk Prouy a zajra oda rohant s tüzes francia természete odáig ragadta, hogy legazemberezte az egész szakaszt. Igen, de ott volt a másik három szakasz is századunkból. A gazember szó szikra volt a löporos hordóban. Az egész század a tisztek kivételével magáéva tette ügyünket s küldöttség ment Prouyhoz, hogy a ki hihás, azt büntesse meg, de a gazember titulust vonja vissza. Nem akarta. Erre az egész század halomra dobálta

fegyverét, kiáltván: ha gazemberek vagyunk, nem szolgálunk Prouy alatt.

Merész és megdöbbenő lépés volt ez tőlünk is: „Jugend hat keine Tugend.” Prouy futárt küldött Török-Becse Bányfi ezredesünkhöz, de mielőtt ez oda érkezett, visszavonta szavait és beismerte, hogy nem kellett volna azt mondania. Erre szent lett a béke, mia kardot ismét felkötöttük s ugyancsak el-tettük a derék Prouyt. Az alatt megérkezett Bányfi ezredes, a ki sorba állítottatott s komolyan követelte, hogy adjuk ki a bujtogatókat, mert ezredesi becsületére mondja, hogy ellenesetben megtizedeltet. Erre Szili Károly közhuszár, ki velem egy szakaszban szolgált, ezt felelte: „Ne tizedeltessen ezredes ur, hanem harmadoltasson, még sem adjuk ki, mert közöttünk bujtogatók nincsenek.” Bányfi ezredes jelentést tett Kmetty tábornoknak s minket július hó 13-án hajnalban bevitték a hegyesi táborba. Rögtön elvették lovainkat, fegyvereinket és egyes sorba állítva, Guyon tábornok követelte, hogy adjuk ki a bujtogatókat, mert másképpen megtizedeltet. Elővette híres tábori lapjának is ékes szólását, de mind hiába. Parancsot adott, hogy minden tizedik legényt térdeltessék le. Ez is megtörtént, még sem engedtünk. Ekkor állottak ki a sorból Szász Dani és Demeter Dénes s Guyon tábornok elé járulva kérték, hogy lövessé fűbe őket, ők szívesen meghalnak a tábor becsületéért, de a letér-

nyes sertések és himlős bárnyok kerülnek eladásra. Ha ez igaz — mit alig hihetünk — bizony szomorú állapotok között élünk s valóban kíváncs volt, hogy e tekintetben a városi tanács erőiesen intézkedjék.

A huskérdes egyáltalában rendkívül fontos és egyuttal sürgős is, mert közönségünk addig ki van szolgáltatva egyesek önkényének. Intézkedjék tehát a hatóság sürgősen.

K ü l f ö l d.

Brassó, jul 13. A politkában ismét forrongás állott be. Bulgária egyik, Franciaország a másik oldalon s e mellett még az egyiptomi kérdés foglalkoztatja Európát.

A bolgár miniszterválság megszűnt. A regenség megmaradt, de a kormány lemondott. Stoilow már meg is alakította az új kabinetet. E szerint Stoilow lesz a miniszterelnök, az igazságügyminiszter és a pénzügyminiszterium ideiglenes vezetője; Nacsevicz lesz a külügyminiszter, dr. Csomakov, Keletrumelia egyik legkiválóbb férfa lesz az oktatásiügyi miniszter; Stransky a jelenlegi belgrádi követ lesz a belügyminiszter, és Petrov a szerb-bolgár háború alatti törzskari főnök lesz a hadügyminiszter.

A regenség elrendelte, hogy a Koburg herceghez induló küldöttséghez három bolgár őrnagy is csatlakozzék.

Azon hírek, hogy az országban forrongás volna észrevehető, és hogy azon törekvés kerülne felszínre hogy az ország függetlenítessék és királysággá kiáltassék ki, a koholmányok sorába tartoznak.

Hir szerint Koburg herceg választását portai körökben kedvezőtlenül ítélik meg. A nagyvezir egy diplomata előtt kijelentette, hogy Törökország aligha lesz oly helyzetben, hogy a választást megerősítse. Az összes török oficiozuslapok a választás ellen vannak s azt mondják, hogy az, miután megerősítése lehetetlen, csak cselfogás a regenség részéről, melylyel a válságot és így hatalmukat meg akarják hosszabítani.

Berlinből pedig következőt jelentik; A bolgár fejedelemválasztás itt sokkal kevésbé foglalkoztatja a közvéleményt, mint Bécsben, Londonban és Pétervárott. Németország most sem fog a bolgár kérdésben semmit sem kezdeményezni, hanem mindig kész lesz arra, hogy ez európai béke érdekében a hatalmak közt egyezséget létesítsen s minden ily alapon létrejövő megoldáshoz csatlakozzék. Németország semmiesetre sem fog Bulgária miatt Ausztria Magyarországgal ellenkezésbe jutni s Oroszország sem fog panasza alkalmat adni. Koburg Ferdinánd herceg jóllétsága ott bizonyára jóváhagyásra talál majd, ha Ausztria-Magyarország és Anglia szintén jóváhagyják.

Hogy azonban Németország nem fog az új fe-

delt huszároknak adjon kegyelmet, mert ellenség előtt kár oly sok huszárt meglővetni, legyen elég kettő. Guyon elfogadta az ajánlatot. A két huszárt egész nap készítették a halálra, de este felé, midőn a kivégzésnek kellett volna történni, kegyelmet kaptak Kmetty tábornoktól. Lett erre öröm, visszaadták lovainkat, fegyvereinket s nemsokára oda lovagolt Guyon tábornok s figyelmeztetett, hogy közelebb csata lesz, megvárja, hogy a kardot is úgy fogjuk forgatni, mint nyelvünket. Hajnalban július 14-én az ellenség puskaropogása vert fel.

Háromszor rohantunk a rántörő ellenség gyalogságára, visszavertük. Ezután az ellenség vértess lovassága robogott elő, de ezek is meghátráltak. Az első roham alkalmával 11 huszár bajtársunk esett el s ezek között Prouy őrnagy is térdén s ágyékában kapott olyan súlyos sebeket, hogy többé nem szolgálhatott. A csata reggel 3 órától este 9 óráig tartott s Jellasich teljesen megverve a Dunán től szorítottatott s Titelen kívül az egész Bácskát elvesztette.

Mint Jakab E. írja: „16 osztrák tábornok vett részt a csatában, Vetter, Guyon Kmetty magyar tábornokokkal szemben. E győzelem 17-tel fogyasztotta meg huszár hadosztályunkat, mely oly vitézül harcolt, hogy este Kis-Kéren minden oldalról dicsőreleg szóltak felőle.”

Szász Dani és Demeter bajtársainkat ezen önfeláldozó szeretetükért mindvégig kiválóan szerettük, tiszteltük. Itt esett volt el többek között kolozsvári Lévy Lajos közvetlen szomszéd huszár bajtársam és barátom ágyugolyó által összeroncsoltatva a verbázi sánczok ostroma alatt dél tájban.

Legyenek e sorok az ott elhullott hős bajtársak emlékének szentelve a csata 38-ik évfordulójának s az emlékkő leleplezésének szent napjain.

Brassó, 1887. július 14-én.

Koós Ferencz.

jedelem mellett lándzsát törni, ha az említett hatalmak visszautasítják, az magától értetődik. Különben konstatalható, hogy Koburg Ferdinánd herceg választását, melyben a választást az esetben fogadja, ha a többi hatalmak jóváhagyják, általában korrektnek tekintik s némely körökben azt a reményt fűzik hozzá, hogy a herceg tiszteletgerjesztő magatartása a hatalmakkal szemben, arra bírja Oroszországot, hogy eddigi ellenszegülését minden nem orosz jelölt ellen félbehagyja. E felfogást sok felől még nagyon is optimiztikusnak mondják.

Diamandi Manole és a magyar alkotmány.

II.

— Román lapszemle. —

„Ha abban a küzdelemben, t. i. a választásban a támadó párt a lakosok többségét képezné és a megtámadottak kisebbségben lennének, akkor a küzdelem következményei nem lennének az államra nézve olyan gyászosak; de a dolog megfordítva van, nálunk a kisebbségben levő magyarság, mely alig teszi a lakosok egyharmadát, akarja elnyelni a nem magyar többséget, azaz a honpolgárok másik kétharmadát. Mindennek dacára a magyar tábor, habár számszerint kisebbségben van is, erősebb, mert az állameszme alapelve szerint a magyar táborral azonosítva van.”

Ez az egész álokoskodás halomra dől, ha tudjuk, hogy Magyarországon a választásjog nincs az állam nyelvéhez kötve, hanem egyéb feltételekhez, melyet Diamandi ur épen olyan jól tud, mint mi magunk. Hogy ne tudná, hiszen ő maga és Brassóban oly sok szász és román választó honpolgár van, a ki nem beszél az állam nyelvét és mégis választó.

Tehát nem áll, hogy a kisebbség uralná a többséget. Minden választásnál két s néhol három párt is áll egymással szemben s a győzelem gyümölcsét a többség szedi le. — A mi áll egy választókerületről, áll az összes választókerületről, azaz: az egész országról.

Megengedjük, hogy fáj Diamandi Manolenak az, hogy a román nacionalista képviselőjelöltek Dodán kívül mind megbuktak, de ebből józan észszel azt következtetni, hogy nem az összes választó polgárok többségének akarata nyilvánult a közelebb megejtett képviselőválasztások alatt, hanem a kisebbségben levő magyar táboré, ezt csak a keserűség és a helyzet nem ismerése avagy tagadása izzasztotta ki Diamandi Manole fejéből.

Nem áll az sem, hogy Magyarországon két tábor lenne, t. i. magyar és nem magyar. Még az iskolás gyermek is tudja és Diamandi ur még sem tudja, avagy nem akarja tudni, hogy Magyarországon a választó polgárok a következő pártokra, ha akarja táborra voltak a most lefolyt választás alatt oszolva: 1. Szabadelvű kormánypárt. 2. Mérsékelt ellenzéki párt. 3. Függetlenségi párt. 4. Antiszemita párt. 5. Nemzeti-ségi párt. 6. Passivista román párt. A nemzetiségi pártok megoszlának a szász, román és szerb nyelvű választók között.

Hol van tehát a két tábor, melyet Diamandi Manole lát? Sehol, csak az ő agyréme. talán vessző-paripája. Azért, hogy az erdélyrészi román választók egy töredéke N.-Szébenben méltóztatott a passivitást kimondani; azért, hogy a tiszántúli kerületben három román nacionalista képviselőjelölt megbukott; a fennebb jeleztem pártok a közelebbi országgyűlésen jelen lesznek a román nacionalpárt kivételével, mert Doda ur egymagára csak nem fog párt lenni.

Lám, hogy Magyarországon nem két tábor, hanem 5—6 párt van. Magától érthető ennél fogva, hogy Diamandi Manolenak a két táborról irt minden következtetése hamis okoskodás. Már Kálmán király törvényt hozatott volt, mondván: „A boszorkányokról melyek nincsenek, szó se legyen.”

Mi is azt mondjuk, hogy két tábor nem lévén, szó sem lehet olyan elnyomásról, milyenről Diamandi ábrándozik, mondván: Celor asupriti din par tea statului: az állam által elnyomottak. — Ugyan mivel van nekem több jogom a választási aktusnál azért, hogy magyar vagyok, mint Diamandi Manolenak azért, hogy román, vagy Guneschnek azért, hogy szász?

Boszorkány-mese tehát Diamandinak az a következtetése is, hogy a magyar parlament, csupán azért, mert ott nem a Diamandi ur nemzetiségi képviselő többsége ül, elvesztette volna jogát a kormányt megbuktatni, a mely neki nem convenial s hogy ezt a jogot ma már csak a korona vehetné igénybe. — Ezt a tudományt hirdeti Romániában is a konzervatív párt, mely követeli a királytól, hogy mondassa le az országgyűlés többségéből kikerült Bretiano miniszteriumot és alkosson a kisebbséget képező párthól miniszteriumot.

Még nem is volt elég, hogy szépen kérjék, ha-

nem népesödülettel akartak a királyi palotába menni. Már erre aztán a batasok szerepe következett s ezek észre tértették, alkotmánytanra tanították a konzervatív urakat. Mikor fog a Diamandi többsége ilyen sturmpetitiót szervezni, nem tudjuk, aligha valaha, mert olyan többség nincs. A többi álokoskodást már nem is említjük meg. Ugy hasonlítanak azok is az eddigiekhez, mint egyik tojás a másikhoz. Ez igen természetes, mert hamis alapra építette összes okoskodását és így betelik rajta Kőlcsey sóhaja:

Kártya vár légállítvány,
Ez az egész tudomány!

Körmönfont okoskodásokkal Magyarországból még egy Diamandi Manole sem csinál az ő Tribunaljával nemzetiségekre széttépt Babeltornyot.

Czenkalji.

Tanügy.

— Hivatalos rész. —

Sz. 842. 1887.

Brassó megye kir. tanfelügyelőségének.

Valamennyi brassó megyei tantestületnek.

A Kürthy Emil szerkesztése alatt megjelenő „Magyar Ifjúság” című képes hetilap komoly és tanulmányos irányánál fogva pártolásra érdemes lévén, a nagyméltóságu vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszternek f. évi június hó 23-án 1486. eln. sz. alatt kiadott magas rendelete alapján azt a felügyeletem alatt álló intézetek ifjúságának, azaz ifjúsági könyvtáraknak ezen nél melegen ajánlom.

A lap előfizetési ára: félévre 3 frt, egész évre 6 frt. Az előfizetések Budapestre, kigyó-utca 2. sz. alá küldendők.

Brassó, 1887. június hó 11-én

Koós Ferencz,
kir. tanácsos tanfelügyelő.

A Brassói kereskedelmi és Iparegyesület módosított alapszabályai.

(Polytatás.)

VI. A felvétel.

12. §. Az alapító s rendes tagok felvétele az egyleti választmány által történik. Minden egyleti tag írásbeli nyilatkozat által kötelezi magát a szabályok megtartására és hogy három évig az egyletnek tagja marad. Az év bármely hónapjában történő beiratkozás is a belépés, az egész évről számítandó. Ha ezen idő letelte után négy hétig az egylet nem kap tudósítást a szándékolt kilépésről, úgy vétetik, hogy az illető egyleti tag az egyletnek további 3 évre tagja marad. — A tagság megszűnik elhalálozás következtében, továbbá ha valaki egy évi tartozással hátralelkban van, melyet a választmány írásbeli felszólításától számított három hónap alatt sem fizet, vagy ha polgári jogait hatósági ítélet következtében elvesztette.

VII. Az ügyvezetés.

13. §. Az egylet ügyeit intézi:

1. a közgyűlés,
2. az egyleti választmány,
3. az elnökség, mely az elnök-, illetve alelnökök s titkárból áll.

14. §. Az egylet évenként, lehetőleg január hóban rendes közgyűlést tart, melyet az elnök tárgysorozat közlésével 8 nappal előbb hírlapi hirdetés és külön meghívókkal hív össze.

15. §. A közgyűlés tárgyai:

1. Az egylet alapszabályainak esetleges megváltoztatása, mihez azonban a tagok kétharmadának jelenléte szükséges.
2. A választmány évi jelentése.
3. Az évi számadás megvizsgálása és jóváhagyása.
4. A tisztikar s p. elnök, két alelnök, titkár, pénztáros, 12 rendes és 5 pótválasztmányi tag három évenkénti választása s a választmány ajánlatára tiszteletbeli tagok választása.
5. Az évi költségvetés megállapítása.
6. Indítványok.

16. §. A közgyűléseken az elnök vagy emellett akadályoztatása esetén egyik alelnök elnököl; mindegyik alelnök akadályoztatása esetén pedig a legidősebb választmányi tag. A jegyzőkönyvet az egylet titkár vezeti, ennek akadályoztatása esetén egy alelnök által kijelölt jegyző.

17. §. Minden határozathozatal és választás szavazattöbbséggel történik; a szavazatok egyenlő arányú oszlása esetén az elnök szavazata dönt. Távollevők nem bírnak szavazattal. — Rendkívüli közgyűlést az elnök szükség esetén bármikor hívhat össze, 12 tag írásbeli kérésére köteles összehívni.

VIII. Osztályok.

18. §. Különböző szakbeli ügyek megvitatásához a választmány saját és az egyleti tagok kezeltet szakértő tagokat nevez ki.

IX. A választmány.

19. §. A választmány áll az elnökből, két

elnökből, titkárból, pénztárosból, továbbá 12 rendes és 5 póttagból.

20. §. A választmány üléseit minden hónapban, a választmány által előre meghatározandó időben tartja. Öt választmányi tag kiváratára rendkívüli választmányi gyűlés hívandó össze. A gyűlések összehívása legalább 3 nappal előbb körözhvény által történik. — Érvényes határozatok hozatalára az elnökkel együtt 6 választmányi tag jelenléte szükséges. A titkárnak csak ajánló szavazata van.

21. §. Azon választmányi tag, ki előzetes igazolása nélkül három egymásután következő rendes ülésen nem jelenik meg, az elnökség által felhívandó a gyűlések rendes látogatására, s ha további két ülésen sem jelenik meg, önként visszalépettnak tekintik s helyébe a választásnál legtöbb szavazatot nyert póttag sorrend szerint hívandó be.

(Vége következik.)

A főreáliskola értesítője.

A brassói m. kir. állami főreáliskola a lefolyt tanévvel letének második évét fejezte be. A második tanévről adta ki érdekes, gondos és szakértelemmel összeállított értesítőjét Rombauer Emil, jezen iskolánk kitűnő igazgatója. A csaknem vaskosnak mondható kötet méltán sorakozik magyar iskoláink értesítői mellé, sőt kiváló helyet foglal el azok között nemcsak terjedelménél s azon érdeknél fogva, mely ezen iskolához kötött, hanem tartalmánál fogva is.

Az értesítő élén néhány bevezető s befejező sor kíséretében közölve van a latin nyelvnek a reáliskolában való tanításának szabályzata. A lefolyt tanévben ez iskolán a latin nyelv is tanítottatott de a jövő tanévben már rendszeresen fog taníttatni.

Ezen szabályzatot egy igen szép, terjedelmes értekezés követi: „Miként támogathatja a család az iskolát nevelői működésében? — Rombauer Emiltől. — Ez értekezés tárgya korántsem új. Sokat beszéltek s írtak már erről, de oly egészséges alapon, mint Rombauer tárgyalja témáját, ez ritkán tárgyaltatott. Reámutatva a társadalom, illetve család mulasztásaira, melyek az iskola feladatát nehezítik, egyuttal megnevezi az eszközöket is, melyek segíthet a bajon. Nagyon sajnáljuk, hogy ezen, minden tekintetben sikerültnek mondható értekezést tér szűke miatt legalább kivonatossan nem közölhetjük, de a t. olvasó engedelmével közelebből adunk belőle kivonatot, mert a tárgy oly érdekes s feldőgozása oly sikerült, hogy megérdemli a széles körben való elterjedést.

Ez értekezés után elmondanak a lefolyt tanév történeti adatai, majd a tanári kar névsora, a tananyag s tanmenet, a tanszerek, könyvtár, majd hálás köszönetét fejezi ki az igazgatóság az intézet jótévedőinek, közöl egyes statisztikai adatokat s végül a tanulók névjegyzékét az érdemsorozattal.

Ismételjük, ez értesítő ritkítani fogja párját egy terjedelménél, érdekes tartalmánál s szakavatott szerkesztésénél, mint csinos kiállításánál fogva, mely utóbbi Alexi könyvnyomdájának érdeme.

Egyidejűleg közöljük, hogy a jövő évben ezen iskolán a III. s VII. osztály is fog megnyitvatni s e szerint lesz I. II. III. — V. VI. VII. osztálya. Az értesítőben a jövő iskolaévre, illetőleg a felvételre vonatkozó értesítések is bennfoglaltatnak.

Irodalom.

„A Nevető Magyarország” czim alatt egy rendkívül érdekes adomány-könyv jelent meg a Lampel R. (Wodianer F.) czég könykiadásában. Az adomány-könyv, — melyet Gracza György, a »Budapest szerkesztője és Follinus Emil író-társunk állítottak össze, 316 oldalra terjed, s közel 1000 adomát tartalmaz; ezenkívül 18 pompás kiviteli czimrajz gazdagítja. A »Bilincsek közt» (Bach adomák) fejezetén kívül, melyet szerzők nyilván csak azért vettek fel a gyűjteménybe, hogy hazánk történetének e szomorúan emlékeztető korszaka is képviselve legyen, — a többi ciklusok egészen újjak s a modern társadalmi élet keretébe illesztvük. Maga a »Krónikás adomák» czimű fejezet, mely hazánk és Európa majd minden szerepívő nevezetese emberéről mond el egészen új s jellemző apróságokat, — megérdemli »A nevető Magyarország» elolvasását, A vaskos kötet gazdag tartalmáról, leleményes összeállításáról különben elég bő tájékozást nyújt maga a tartalom is, mely a következő: I. Krónikás adomák. II. Bilincsek közt. (Bach adomák) III. Budapesti élet. (Adomák a fővárosi életből.) IV. A kiállításról. (Visszaemlékezés az 1885-ik évi orsz. kiállításra) V. A gentry. (Adomák a magyar köznemesség életéből.) VI. Kortársvilág (Képviselőválasztási adomák). VII. A színpalak mögött. (Adomák a színész életéből.) VIII. Baklövések

(Vadász adomák.) IX. A holazigazságot mérik. (Adomák a törvénytörési teremből s az ügyvédi életből.) X. Csöppek. (Orvos adomák.) XI. A kaszárnyából. (Katona-adomák.) XII. Szemita világ. (Zsidó adomák.) XIII. Czigány kerekék. (Czigány adomák.) XIV. A társaságból. (Adomák a társas életből.) XXI. A iskolából. (Deák adomák.) XVII. Gyermekek-észjárás. (Gyermekek adomák.) XVIII. A nép humora. (Adomák a népeletről.) A mint a fejezetek czimeiből is láthatjuk, »A Nevető Magyarország» felöleli a társadalmi élet minden ágát, majd mindegyik osztályát, sőt eddigelé érintetlenül hagyott téren (Budapesti élet, Gentry stb.) is mozog. — Bátoran elmondhatjuk, hogy Vas Gereben »Nevezzünk» és Jókainak »A magyar nép élce», szép hegedű szóban című gyűjteményeik óta, ily tartalomdus és szép kiállítású adomátár meg nem jelent. A könyvkedvelő közönség, továbbá kaszinók és egyetek bizonyára szívesen fogják megszerezni e legújabb egyetemes adomáskönyvet. Ára színes czimlappal fűzve 1 frt. 80 kr. kötte 2 frt. Kapható Lampel Róbert (Wodianer F.) budapesti és minden vidéki könyvkereskedésben.

Helyi és vidéki hírek.

Megérdemelt elismerés. A vallás- és közoktatási miniszter elismerését nyilvánította Orbán Ferenc középkereskedelmi s ipariskolai igazgatónak azon buzgalma — s sok fáradozásáért — melylyel a kereskedelmi iskolán az áruismeri szertárt szervezte s összeállította. Valóban Orbán igazgató ur méltán megérdemli ezen elismerést. Neki egy ambíciója van: a tökély legmagasabb fokára emelni a brassói magyar iskolákat s ezekkel emelni a magyarságot. Tisztelet az ily nemes ambíciók előtt!

Új könyvnyomda nyílt meg a napokban városunkban. Alexi könyvnyomdájának — hol lapunk is nyomtatik — fíradhatatlan szorgalmu főnöke, Alexi Theodor teljesen új, a legfokozottabb igényeknek is megfelelő könyvnyomdát (litographie) rendezett be ugyanott, hol nyomdánk van.

Meghívás. Az »E. M. K. E.» brassómezei fiókegyletének választmánya folyó hó 15-én, pénteken délután 2 órakor a magyar-kaszinó helyiségében rendes ülést tart, melyre a t. örökös, alapító s választmányi tag urakat ezennel teljes tisztelettel meghívni van szerencsénk. Tárgyak: 1) Központi segélyezés. 2) Bolonyai óvintézet ügye, óvónó s felügyelőné választása. 3) Intézkedések az ifrök s művészek társaságának fogadtatására. 4) Belvárosi kisdedőv intézet évi vizsgálata. 5) Netaláni indítványok. — Brassó, 1887. július hó 8-án. Kóós Ferenc elnök, Szterényi József jegyző.

Szűgyártóink felől tendenciózus hírek keringenek. Az állítatják róluk, hogy rossz munkát szállítottak volna be Kolozsvárra. E tekintetben ki kell jelentenünk, hogy ez nem igaz s csak pusztá ráfogás. A brassói szűgyártók munkái egytől-egyig kiváltak s a bizottság ki is jelentette, hogy ezek oly munkák, minőket a kincstár még nem kapott. Anyag kifogásolhatatlan s lha mégis visszavetett a munka egy része, az pusztán csekély jelentőségű formahiba folytán történt, mert a szűgyártók még gyakorlatlanok voltak ily munkákban. Azonban reményünk van, hogy a miniszter — tekintettel a kitűnő anyagra — átveszi ezeket is.

Évi vizsgálat. A brassó-belvárosi magyar kisdedőv intézet első évi vizsgálata folyó hó 17-én vasárnap délelőtt 10 órakor fog megtartatni, melyre az intézet fentartóit s pártolóit, valamint a t. szülőket s az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja — a felügyelő bizottság nevében: Kóós Ferenc, felügy. biz. elnök; Szterényi József, felügy. biz. jegyző.

Vizsgarend. Az első magyar kisdedőv intézet 1886/87-ik évi vizsgájának sorrendje július hó 17-én Kezdeté 10 órakor: Reggeli ének és ima. 10 órától 11-ig beszéd és értelemfejlesztő gyakorlat. 11-től 12-ig Fröbel-féle foglalkoztatás. 12-től 12-ig társas- és tornajátékok. 12-től 12-ig mese és versmondás. Ének és ima.

A hosszafalusi faragászati iskolának Brassóba, az itteni faipariskolával való kapcsolatba hozatala tárgyában a brassói állami iskolák gondnoksága annak idejég felterjesztést tett a miniszteriumhoz. A miniszter most döntött ez ügyben, értesítvén a gondnokságot, hogy ez idő szerint az iskolát nem hozza be. Ezzel tehát vége ezen ominoos ügynek.

26 gyermek van beiratkozva a bolonyai kisdedőv intézetbe. — Egytől — egyig fizető, uri gyermek. Csodálatos, hogy szegényebb sorsu szűők nem igen viszik gyermekeiket az óvodába, pedig a szegény gyermekek szegénységi bizonyítvány alapján felmentetnek a fizetés alól.

Rendőri hírek Öngyilkosságok. Tegnapelőtt reggel Sipeki Balás Kálmán vesztegállomás-vezető volt cselédje, Benyő Mária eszméletlen állapotban találtatva, felvitetett a kórházba. A leány öngyilkossági

szándékból phosphoroldatot ivott, minek következtében a nap folyamán meg is halt. — Tegnapelőtt este Boyer Viktor városi alszámvevő szolgálatában álló 17 éves Kramer Ferencz a második vasuti őrbáznál súlyosan megsérülve találtatott. Az e tárgyban megindított nyomozat kiderítette, hogy az ifju valószínűleg szintén öngyilkossági szándékból jó adag phosphoroldatot ivott s azután bizonyára még azon szándékkal ment a vasuti töltésre, hogy az esti vonat által legázoltassa magát. A szerencsétlent azonban a mozdony félrelökte, mialatt azonban összezúzta alsó álkapcsát s fejét több helyen súlyosan megsérté. Feigyógyulásához semmi remény. — Kalandos pinceszernők. Tegnapelőtt este két kalandra vágyó pinceszernőt fogott el a rendőrség s miután kitűnt, hogy fertőzöttek, a kórházba szállítottatnak. Egy épen most alkotott szabályzat szerint a városban lévő pinceszernők orvosrendőri ellenőrzésnek vannak alávetve.

Értesítés a bolgár hadsereg részére való szállítások iránt. A brassói kereskedelmi és iparkamara ezennel az érdekelt körökkel közli, hogy mai napon néhány vászonnemű minta megküldetett, melyeket a kamaránál a hivatalos órákban (8—2 óra d. u.) megtekinteni lehet.

Előpatakon eddig 157 fürdővendég van. Örvendünk, hogy a beküldött kimutatás sok romániai fürdővendéget mutat ki. Fürdőinknek ez a főközönsége.

A katonazenekarok megszüntetése. Franciaországban, takarékosági szempontból, a gyalogezredek zenekarát megszüntetik. Ez által a kormány egy millió frankot takarít meg. Ezentul csak a hadosztályoknak lesz zenekaruk. Bizony nálunk sem ártana, ha a takarékoságot a katonaságnál is megkezdennék.

Művészeti és műipari tárlat Nagy-Szebenben N-Szebenben a város értelmiségének számos kiváló tagjából bizottság alakult, hogy augusztus hó 27-től kezdve néhány héten át művészeti és műipari tárgyakból kiállítás rendezzen. A bizottság elnöke Stock Adolf.

Nagy tüzvész. Poprád városát 11-én súlyos katasztrófa érte. A város legnagyobb része leégett. Ez ügyben a következő táviratot vettük: Városunkban 11-én iszonyu tüzvész pusztított. Nyolczvan lakoház, kétszáz melléképület lett a pusztító elem martaléka. Egyetlen utca maradt épen. Kovách Leó szatmári honvédezedes emberfeletti eréllyel vezérli a tizenkét szomszéd község tűzoltóságát, mely a vész hírére azonnal ide sietett; neki köszönhető, hogy mintegy 60 házat megmentettek. A tűz állítólag gyújtogatásból keletkezett. Az itt időző fürdővendégek mindannyian segédkezet nyújtottak a tüzvész tovább terjedésének megállításánál. A lakosság az országuton tanyázik. Egy Szolkovics Jakab nevű munkakerülő asztaloslegény tegnapelőtt felgyújtással fenyegette a várost s fenyegetését végre is hajtotta. A nép elkeseredése határt nem ismer. A csendőröknek sikerült a gyújtogatót elfognia és Szepes-Szombatira kíséni. — Nagy tüzvész volt még Bábaszéken, mely ugyancsak 11-én teljesen leégett. Elhamvadt 124 ház, 102 kamara, 102 istálló, s 89 csűr. Csak a 2 templom s 15 ház maradt meg, a többi mind leégett. A nyomor borzasztó. — Hasonlóképp leégett Várpalota városa is.

Szerkesztő postája.

J. A. urnak — Krizba. A tévedés részünkről történt. Rendben van már.

Kerekes J. urnak — A. Ucsa. 30 krral többet méltóztatott küldeni, mert a térkép csak 30 kr, porto 5 kr, összesen tehát 35 kr. Méltóztatassék tehát a felesleggel rendelkezni.

Nyílt tér.*)

Felhívás a brassói közönséghez!

Vasárnap, f. hó 17-én, a kőmives ipartársulat majális rendez a Hontérus téren. Ezen ifju egyesület első nyilvános szereplése ez, mert félreértések kikerülése végett ki kell jelentenünk, hogy e majális nem azonos a Fink építész ur munkásainak majálisával. A czél, melyre társultunk, nemes, az eszközök szintén. Kérjük a nagyérdemű közönséget nemzetségtőlkülönbség nélkül támogatasson. Hisz mi is építünk magyarnak, szásznak, romának, — jöjjenek tehát ők is közénk. A belépti díj csak 60 kr, nőknek 40 kr. A mulatság kedélyességéről gondoskodni fog a rendezőség, csak kérünk tömeges pártfogást, illetve részvételt.

Az indulás reggel 8 órakor Bolonyából (mester-utca) a katonai zenekarral történik. Fel tehát a majálisra! A rendezőség.

* E rovat alatt megjelenteknek sem alakjáért, sem tartalmáért felelősséget nem vállal a szerk.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. július hó 14-én.

Román papirpénz	à 20 frankos	8.63 vétel	8.65 eladás
» ezüstpénz	à 20	8.60	8.62
Napoleon'or (aranypénz)		10.03	10.05
Török lira		11.34	11.36
Arany		5.90	5.92
Orosz papirrubel		109.—	110.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József,

HIRDETMÉNYEK.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint az alsó-nagy-utcai 506. számú házban lévő műtermet elhagytam és mártól fogva fényképészet felvételeket és egyáltalában mindennemű megrendeléseket, újonnan épült és a legmodernebb követelményeknek megfelelő felső-nagyutcai 487. számú műtermemben veszek át.

Kiváló tisztelettel

Adler Lipót,
fényképész.

6-10 (284)

Ad 1825-1887. számhoz (299) 1-2

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni „Albina” takaré- és hitelintézet végrehajtónak Aluletz Stán George végrehajtást szenvedő elleni 101 frt 04 kr. tökélettel és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Csernátfa határán fekvő, a csernátfalusi 517. számú telekjegyzőkönyvben A + 2-9. rendszám alatt felvett 918, 1302, 1630, 1673, 1924, 2435, 2555. és 2688. helyrajzi számú fekvőkre az árverést 1749 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1887. évi július hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Csernátfa község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10% a készpénzben, vagy az 1881. 60. törv. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1887. márczius hó 5.

A kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.
Deési, elnök. Jakab Alajos, jegyző.

Egy szép lakás

négy szobával, konyhával, pinczével, padlással és kis kerttel a szent-János-utca 642. sz. a. kiadó.

Bővebbet Járóssy Jánosnál Nagy-utca 519. sz., hol egy kisebb lakás is — állva két szobából — kiadó.

Szám 606.—1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Miklósi Gergely buzás-besenyői lakos végrehajtónak Ungár Stefán és neje Welther Zsuzsanna darlaci lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 60 frt és járuléka, továbbá csatlakozás folytán a m. kir. államkincstárnak 83 frt 30 1/2 kr követelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. járásbíró-ság területén lévő Darlacz községben fekvő, a darlaci 25. számú telekjegyzőkönyvben A + 1-20. rendszám alatt osztatlanul Ungár Sára szül. Krausz és 1868. évben elhalt férjével nemzett gyermekei: Ungár Stefán (Chescha) és kisk. Ungár Mihály, András, Dániel, Mátyás, Tamás és Pál nevein álló, továbbá a darlaci 321. sz. tljkvben A + 1. r.-sz. a. Ungár Stefán (Chescha) nevében álló és a darlaci 730. sz. tljkvben A + 1-4. rsz. a. Ungár Stefán nevében álló 226. h. sz., összesen 991 frtba becsült ingatlanokra az egyenként kitett becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti és egészbeni árverést elrendelte, és hogy ezen ingatlanok az 1887. évi augusztus hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor Darlacz községben a falusi bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át készpénz-

ben, vagy az 1881. évi LX. törvény-czikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Erzsébetváros, 1887. május hó 16.

A kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.
(301) 1-1 Nagy Lajos, elnök.

László M. és L.

divatkereskedésébe két tanoncz — jó bizonyítványokkal ellátva, rögtön felvétetik. (293) 3 3

Tüdőbaj gyógyítása

tüdőgümő (sorvadás), asthma (lélegethiány), idült bronchialkatharrh, levegő kilehelés által.

— (Rectal-injectio útján.) —

A hihetetlen, az orvosok lát-szolgálat elterjedt idején, teljesen el-van érve ezen gyógymód által! — A meglepő, elhibázhatatlan eredmény felett legmeggyőzőbben szólnak alábbi röviden összefoglalt okmányok, melyek lehetőleg szívesen tekintik. Világhírű tanárok ezen nyilatkozatait megerősítik a bel- és külföldi orvosi lapjai is.

„Gyakran már három napi gáz-exhalatio által rectal injectioval, eltűnik a köhögés, köpés, láz, izadás és hőség. A test sulya hetenként 1/2 — 1 kgm.-ig gyarapodik. A beteg meggyógyul s a legerősebb életmódot is folytathatja.” „Asthmáknál a gáz-exhalatio után egy félórával megszűnik a lélegzethiány. A kúra folytatásánál a rohamok nem térnek vissza.” „Sőt oly esetben is, midőn a hangszálak tuberkulózus állapota állott be s a tüdő fele veszte volt, gyógyulás fordult elő. — 30 beteg a tüdőgümő utolsó stádiumában egytől egyig meggyógyult a gáz-injectio által.

Mint a világ legnagyobb kórházaiban, úgy a bécsi cs. kir. ált. kórházban is a gáz-exhalatio-gép kitűnő sikerrel alkalmazatik. — Bizonyítványok rendelkezésre.

A cs. kir. szabad. gáz-exhalatio készülék (Rectal-injectio) teljesen, a hozzátartozó készülékkel a gáz fejlesztésére, valamint használati utasítással orvosok s magánosok számára kapható

Dr. Altmann Károlynál

Bécs, Mariahilferstrasse Nr. 80.

Ára 8 frt, csomagolás 30 kr., készpénzért vagy postautalvánnyal.

— Maga a kúra sem terhes, sem zavaró —
15 hatásu. 50

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az írjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Liposéba s kérje a „Betegbarát” című röpiratot. E könyvecskeben nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy meg a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elhárítható. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésre áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költségbe nem kerül.

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a n. é. helybeli s vidéki közönséget, hogy

fényképészeti műtermemet

Nagy-utca 504. szám alatt, Papp Ferencz ur házában saját nevem alatt megnyitottam. — Műtermem vállalkozik mindennemű a fényképészet körébe vágó munkák gyors, pontos, izléeses s művészi kivitelű elkészítésére

a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szives jóindulatu támogatását.

Mély tisztelettel **Knapp M.,**
fényképész
(213) 40-*

Pserhofer J. gyógyszerháza

Bécsben, Singerstrasse Nro. 15.

„zum goldenen Reichsapfel“ ezim alatt.

Vértisztító pilulák, ezelőtt „Általános pilulák“ nevezete alatt, teljes ugyancsak alig létezik egy nyavalya, melyben e pilulák csodaszerű hatásukat már ezerszer be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben más gyógyszerek eredmény nélkül lettek használva, e pilulák által számtalanszor s rövid idő alatt teljes kigyógyulás lett elérve. — Egy doboz 15 pilulával 21 kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentelen utánvétellel való küldetésnél 1 frt 10 kr.

Az összeg előleges beküldése ellenében bérmentesen küldve egy tekercs pilulák 1 frt 25 kr., két tekercs 2 frt 30 kr., három tekercs 3 frt 40 kr., négy tekercs 4 frt 40 kr., öt tekercs 5 frt 20 kr., tíz tekercs 9 frt 20 kr. (Egy tekercsnél kevesebb nem küldethetik.)

Számtalan levél érkezett, melyekben e pilulák fogyasztói a legkülönfélébb súlyos betegségekből kigyógyultak egészségük elnyeréséért hálaadjaknak kifejezést adnak. — A ki csak egyszer is próbált tette e pilulákkal, azokat tovább ajánlja.

A sok hála nyilatkozatok közül néhányat ide iktatunk:

Leongang, 1883. május 15.

Igen tisztelt uram! Az ön pilulái valóban csodálatosak; nem olyanok ezek, mint sok más földesért szer, hanem valóban segítenek és pedig csaknem minden bajban. A husvára megrendelt pilulákból a legelőbbet barátaim s ismerőseim közt osztottam el, s mindegyiknek használtak, sőt aggkorban álló és különféle bajokban szenvedők is, — ha nem is nyerték vissza tökéletesen egészségüket, de tetemes javulásban részesültek s folyton használni kívánják a pilulákat. Azért kérem, küldjön nekem ismét 5 tekercsrel. Fogadjon tőlem s mindazoktól, kik már azon szerencsében részesültek, hogy az ön pilulái által egészségükhöz jutottunk, legmélyebb hálaunk kifejezését.

Dentinger Márton,

Bécs-Szt.-György, 882. febr. 16.

Igen tisztelt uram! Az ön piluláért nem bírom hálátat elegendőképpen kifejezni; — mert nem, ki már évek óta a miserre nyavalyában szenvedett, Isten segítségével meggyógyult, kik már azon szerencsében részesültek, hogy az ön vörtszítító lábcsont által lett kigyógyítva, s ha csakugyan még most is kell nekik né-

melykor a pilulákból bevennie, egészsége mindamellett annyira helyre van állítva, hogy frissít erővel teljesítheti minden foglalkozását. Ezen köszönetem nyilvánítását kérem a sinlédik javára felhasználni, s egy-szersmind nekem ismét két tekercs pilulát és két drb. kínai szappant küldeni. — Kiváló mély tisztelettel

Novák Alajos, főkéntész.

Bécs, 1881. február 20-án.

Tekintetes ur! Feltevé, hogy az ön gyógyszer mind oly hasznos, mint az ön híres fagybalsam, mely családomban több avult fagydag gyors eloldását eredményezte, — az ugynevezett „Általános” gyógyszerek ellen táplált bizalmatlanságom mellett is elköteleztem magamat az ön vörtszítító pilulái használatára, hogy ezen apró golyócskák segítségével sok évig tartó aranyeres bajomat bombázhassam. Nem mulasztatom el tehát önnek bevallani, hogy régi bajom a golyócskák használata után tökéletesen el van hárítva, s én ismerőseim körében e pilulákat nagyon ajánlom. Azt sem elenyéz, ha ön jelen soraimat — de nevem kitévése nélkül — nyilvánossá teszi.

Mély tisztelettel

C. v. T.

Fagybalsam, Pserhofer J.-tól, sok év óta fagydagok elleni legbiztosabb szernek elismervé, szintugy igen ajánlatos avul. sebek ellen is. — Egy köcsög ára 40 kr.

Élet-essencia, (prágai cseppek), romlott gyomor, rossz emésztés, s mindenféle altesti bajok elleni kitűnő házi-szer. — Egy üveg ára 20 kr.

Utifű-lé, közönségesen ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, göreshurut stb. ellen. — Egy üvege ára 50 kr.

Amerikai közsvény-kenőcs, legjobb szer bármelyik rheumatikus bajokban, inszagatásban, ischiában, fül-szagatásban stb. — Egy tegely 1 frt 20 kr.

Havasí növény-likör, Bernhard W. O.-tól. — Ára egy üvegnek 2 frt 60 kr.; fél üveggel 1 frt 40 kr.

Szem-essencia, dr. Romershausentól. — Egy üveg, 1 forint 50 krajczár.

Görvély-balsam, biztos szer a golyva ellen. — Egy üveg ára 40 kr.

Tannoehin-pomádé, Pserhofer J.-tól. Évek óta növesztő szernek között a legjobbnak lett elismervé. — Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól, vágás és szúrás által származott sebeknél, mindenféle elfajult dagadtagnál, elavultaknál s időnként felfakadóknál is a lábakon, körömméregnél, sebhely s és gyulladt emlőknél s hasonló bajokban gyógyító hatása számtalanszor bebizonyult. — Ára egy köcsöggel 50 kr.

Általános tisztító-só, Bulrich A. W.-tól. Ez egy kitűnő házi-szer a megzavart emésztés következményei, mint fejfájás, szédülés, gyomorgöres, felbőgös, aranyeres bajok, dugulás stb. ellen. — Egy csomag 1 frt.

Ferenczpálinka, sós vagy sótalan. Soknemű barmesztés, jobban mint hasznos háziszert ismeretes. — Egy üveggel 60 kr.

Lábizzadás elleni por, eltávolítja a lábizzadást kellemetlen szagot; ártalmatlan szernek van bebizonyítva. — Egy doboz 50 kr.

Mindennemű hasonsszenvi gyógyszerek készletben tartatnak.

A fenn nevezett készítményeken kívül még minden bel- és külföldi lapokban hirdett gyógyszerészeti különlegességek is készletben vannak; minden netalán raktáron nem lévő cikkek kiadatra pontosan s legelőbbban megszerzetnek.

Postai küldeményezések az összegnek előleges beküldése mellett vagy postai utánvétellel leggyorsabban teljesíttetnek.

Az összegnek előleges beküldésénél (legalkalmasabb az utalvánnyal való küldés) a postabér jóval olcsóbbra esik, mint az utánvételnél.

A fenn kitett különlegességek legtöbbje **Budapestén Török József** gyógyszerész urnál — Király-utca 12. szám alatt — is kapható. (95) 7-12

Huzás július 22-én!

Kincsem 1 ft 11 sorsjegy 10 ft csak 10 ft

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.